

L'APUNT

Steve Jobs com a refugiat siria

Montse Frisach

No m'atreveixo a vaticinar quin lloc ocuparà Banksy en la història de l'art del segle XXI, però sí que gosaria dir que les contundents imatges d'aquest artista emmascarat han marcat la iconografia d'aquests primers anys convulsos de la centúria. Tan hàbil com poètic, l'última del grafiter més cèlebre del món ha estat realitzar tres murals a la Jungla de Calais, on

prop de 4.500 migrants viuen en la precarietat més absoluta. En una de les obres, Banksy retrata Steve Jobs com a refugiat siria, amb una petita motxilla a l'esquena i un ordinador Apple dels anys vuitanta a la mà. No és gratuït que Banksy hagi triat el superdotat magnat de la informàtica per al seu mural, ja que Jobs era fill d'un migrant siria als Estats Units.



Però a Gosé París el va enlluernar principalment per la seva modernitat i per l'estil de vida luxós de l'alta societat i de les celebritats. Sobretot va quedar fascinat per les dones parisenses. I les va començar a dibuixar compulsivament. Les publicacions de moda no van tardar a fixar-se en el seu talent i el van fer còmplice dels seus anhels per popularitzar l'alta costura. "Gosé va passar a formar part de l'elit de dibuixants que promocionaven les robes dels grans modistes", Paul Poiret, Doucet, Worth, Paquin i Redfern, declara Fondevila. Els últims anys de la seva curta vida, l'èxit el va sorprendre. Va deixar el cau de rates que tenia perpís i es va traslladar a un palauet, a Montparnasse mateix. L'aspirant a dandi que no s'acabava de trobar còmode amb els bohemis canalles d'Els Quatre Gats s'havia convertit en un autèntic dandi integrat en les classes benestants parisenses. Però li va durar poc.

L'exposició del MNAC ressegueix aquesta tra-

jectòria artística tan peculiar amb les pintures, els dibuixos, les revistes, les il·lustracions i els vestits d'alta costura que configuren el món Gosé. Un món tan ric que costa d'entendre que hagi tardat tant temps a ser elogiado pel museu de capçalera de l'art català. "Certa crítica d'art catalana no el va acceptar mai. Quan l'any 1911 va exposar a les Galeries Dalmau, Folch i Torres va escriure que no era un dels nostres. El veia un afrancesat, allunyat de la tradició artística del país. També hi va haver crítics que el van respectar, però el fet que fos un il·lustrador, un art hipotèticament menor, tampoc el va ajudar a entrar al cànon de l'avantguarda. Ara, i després de molts anys de recerca que hem fet des del museu, veiem la nostra feina recompensada. Reivindicar Gosé, com d'altres figures fins ara menystingudes, és enriquir el nostre panorama artístic", exclama Jesús Navarro. A la primavera, la mostra es podrà veure a Lleida. ■



Oriol Junqueras i Albert Sánchez Piñol ahir en la divertida xerrada sobre 'Vae Victus' a la Fàbrica Damm ■ ANDREU PUIG

Albert Sánchez Piñol i Oriol Junqueras debaten amb sentit de l'humor sobre la novel·la 'Vae Victus'

Duel apassionat per la història

Montse Frisach
BARCELONA

Quins són els professors que més ens marquen? Els que, a part de saber-ne molt, són apassionats del seu tema i, per tant, transmeten de manera natural els seus coneixements però també les ganes d'anar més enllà i que hagin de descobrir més coses pel teu compte. Això és el que ahir van aconseguir, en un duel apassionat per la història, l'escriptor i antropòleg Albert Sánchez Piñol, i el president d'ERC, Oriol Junqueras, en un acte de presentació del llibre *Vae Victus* (La Campana), dins del Mercat de Nadal del Llibre a l'antiga fàbrica Estrella Damm de Barcelona.

Moderats per Pilar Argudo, directora del programa *Punt de llibre*, de la cadena SER, Junqueras, ex-

ercint en un 99% d'historiador més que de polític, i Sánchez Piñol van descriure amb sentit de l'humor el context històric de *Vae Victus*, que arrenca justament l'endemà del 11 de setembre del 1714.

L'heroi Carrasclat

Vae Victus, seqüela del best-seller *Victus*, és una novel·la de postguerra, vista pels ulls de l'enginyer militar Martí Zuviría, però l'argument se centra en la figura de Carrasclat. "És un heroi oblidat, que si en lloc d'haver nascut a Tarragona, hagués nascut a Missouri, seria tan famós com Jesse James! -va explicar l'escriptor-. Era un tipus humil que acaba organitzant unitats de milers d'individus contra els borbònics."

Tot això en el context d'una repressió bestial exercida pels vencedors bor-

bònics, documentada a bastament, perquè com diu Junqueras, "la historiografia catalana és tan potent que ho sabem absolutament tot d'aquest moment". "El mèrit de Sánchez Piñol és haver atorgat potència narrativa a aquests fets", va afegir el polític republicà.

L'autor de *La pell freda*, un dels llibres més terrorífics de la literatura catalana, també se n'hauria sortit amb *Vae Victus* si hagués optat per carregar les tintes en els aspectes més macabres de la repressió borbònica: "Podria haver convertit perfectament *Vae Victus* en una novel·la més *gore* que *The Walking Dead*."

Sánchez Piñol va defensar també el segle XVIII, el moment que ocuparà tota la seva nissaga de *Victus*, en contraposició al segle XIX: "Em sem-

bla horrorós perquè és quan neix el colonialisme, que esclavitzava els negres, i la industrialització, que esclavitzava els blancs."

En aquesta divertida lliçó d'història, els professors Sánchez Piñol i Junqueras també van posar deures als assistents, com llegir Joan Francesc Mira, així com la correspondència entre Voltaire i Rousseau sobre l'apocalíptic terratrèmol de Lisboa del 1755, que seria com una mena de debat sobre dretes i esquerres. Junqueras va utilitzar el dilema entre raó pura i raó pràctica de Kant (un altre gran personatge del segle XVIII) per acabar la xerrada amb una *maldat*. "Alguns es vanten d'haver llegit Kant, però s'equivoquen amb els títols dels seus llibres", en una clara al·lusió a Albert Rivera i Pablo Iglesias. ■